

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie júl 2013

I. senát

Nálezy:

spisová značka	I. ÚS 192/2013
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	5. júna 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 41 ods. 4 čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 41 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu.</p> <p>Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na základe rozsudku okresného súdu bolo manželstvo účastníkov – sťažovateľa rozvedené a súd zároveň schválil dohodu rodičov o výkone práv a povinností k maloletému, ktorý bol zverený do osobnej starostlivosti odporkyne.</p> <p>Sťažovateľ podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrh na súdny výkon rozsudku. Keďže odporkyňa sťažovateľovi opakovane bránila realizovať jeho rodičovské práva k maloletému, podal na okresnom súde návrh na zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti o maloletého, ktorý bol z dôvodu miestnej príslušnosti postúpený inému okresnému súdu.</p> <p>Konanie v predmetnej veci bolo uznesením okresného súdu zastavené.</p> <p>Sťažovateľ podal v zákonom ustanovenej lehote proti uzneseniu okresného súdu odvolanie z dôvodov uvedených v ustanoveniach § 205 ods. 2 písm. a) a f) OSP. Krajský súd uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľa krajský súd použitie uvedených právnych predpisov „nezdôvodnil v príčinnej súvislosti so skutkovým stavom a tým pádom aj podmienky konania nesprávne vyhodnotil“.</p> <p>Prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal sťažovateľ dovolanie, ktorým požiadal o zrušenie uznesenia krajského súdu, ako aj uznesenia okresného súdu a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie.</p> <p>V podanom dovolaní sťažovateľ uviedol, že zastavením konania v dôsledku chybného právneho posúdenia a nerešpektovania nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 Ú. v. ES z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1347/2000 Ú. v. ES (ďalej len „nariadenie“) dospeli súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci k nesprávnemu záveru o vlastnej nepríslušnosti, čím mu bola v zmysle § 237 písm. f) OSP odňatá možnosť konať pred súdom, a tým došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Sťažovateľ taktiež v konaní o svojom dovolaní uviedol, že uznesenie okresného súdu a uznesenie krajského súdu považuje za nepreskúmateľné a arbitrárne pre nedostatok dôvodov.</p> <p>Krajský súd sa podľa názoru sťažovateľa vôbec nezaoberal tým, prečo v danej situácii nemožno aplikovať ustanovenia článkov 8 ods. 2, 9, 10, 11 a 12 nariadenia,</p>

	<p>a nezaoberal sa ani nesprávnym právnym záverom okresného súdu, podľa ktorého nariadenie nie je možné aplikovať s poukázaním na čl. 11 a čl. 5 ods. 2 nariadenia, ktorých obsahom je konanie o určení výživného, a bez akéhokoľvek odôvodnenia uznesenie okresného súdu potvrdil.</p> <p>Z obsahu rozsudku je zrejmé, že krajský súd prijal záver o oprávnenosti presťahovania maloletého do Českej republiky. Sťažovateľ sa však k tomuto záveru krajského súdu nemal možnosť vyjadriť v riadnom konaní.</p> <p>Krajský súd mal uznesenie okresného súdu podľa sťažovateľa zrušiť pre nesprávnosť aplikácie noriem komunitárneho práva, čím by bolo zachované jeho právo na dvojinštančné konanie a nedošlo by k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom.</p> <p>Sťažovateľ ďalej argumentoval, že súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci nesprávne aplikovali ustanovenia čl. 2 ods. 11, čl. 8 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 9 nariadenia, preto ich právne posúdenie veci považuje za neúplné a nesprávne, pretože vystávaním maloletého do cudziny došlo k občianskoprávnemu únosu, resp. neoprávnenému premiestneniu dieťaťa.</p> <p>Z hľadiska posúdenia tejto skutočnosti pritom nie je rozhodujúce, či je dieťa v čase únosu zverené do osobnej starostlivosti matky, ak matka nemohla bez súhlasu sťažovateľa rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.</p> <p>Neoprávneným premiestnením dieťaťa došlo k znemožneniu realizácie práva styku s maloletým priznaným mu rozsudkom a súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci mali aplikovať čl. 10 nariadenia o zachovaní právomoci slovenských súdov.</p> <p>Sťažovateľ je toho názoru, že najvyšší súd rozhodol na základe záverov, ktoré možno charakterizovať ako arbitrárne a zjavne neopodstatnené a zároveň nimi taktiež neboli chránené základné práva a slobody, ktoré mali byť chránené v rámci konania pred všeobecnými súdmi. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ zastáva názor, že uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu ním označených práv.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Najvyšší súd v konaní o sťažovateľovej veci preskúmaval uznesenie krajského súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu o zastavení konania pre nesplnenie neodstrániteľnej podmienky konania – nedostatok právomoci.</p> <p>V rámci podaného dovolania sťažovateľ predložil najvyššiemu súdu argumentáciu, v ktorej namietal porušenie § 237 písm. f) OSP, v dôsledku čoho mu bolo odopreté právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Sťažovateľ v dovolaní predovšetkým namietal, že predmetná vec spadala do vecnej pôsobnosti nariadenia, ďalej že krajský súd pri svojom rozhodovaní zrejme prijal záver o oprávnenosti presťahovania maloletého do Českej republiky, avšak ignoroval čl. 8 ods. 2, čl. 9 a čl. 10 nariadenia, že vystávaním maloletého do cudziny došlo bez súhlasu sťažovateľa k občianskoprávnemu únosu, resp. neoprávnenému premiestneniu dieťaťa v zmysle čl. 2 ods. 11 nariadenia, a preto sú štátne orgány povinné aplikovať čl. 10 nariadenia o zachovaní právomoci slovenských súdov.</p> <p>Podstatnou pre rozhodnutie najvyššieho súdu v tejto veci bola otázka, či súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci pri skúmaní splnenia podmienok konania dospeli k správne záveru o nepríslušnosti slovenských súdov na jej prerokovanie a rozhodnutie, ktorý odvodili na základe prijatia záveru o tom, že miestom obvyklého pobytu maloletého je Česká republika.</p> <p>Z obsahu uznesenia najvyššieho súdu je zrejmé, že najvyšší súd v uznesení dospel k zhodnému názoru ako súdy nižšieho stupňa zúčastnené na rozhodovaní v predmetnej veci, podľa ktorého obvyklým pobytom maloletého je Česká republika.</p> <p>Uvedený záver najvyšší súd vo svojom uznesení odôvodnil takto: „Dovolací súd zhodne s názorom súdov nižších stupňov dospel k záveru, že v čase podania návrhu na zmenu starostlivosti o maloleté dieťa a to na starostlivosť striedavú, mal maloletý obvyklý pobyt v Českej republike. Obvyklý pobyt sa určuje podľa kritérií trvania, pravidelnosti, podmienok a dôvodu fyzickej prítomnosti dieťaťa v danom štáte, pričom sa berú do úvahy miesto a podmienky školskej dochádzky dieťaťa, ako aj rodinné a sociálne väzby v danom štáte. S týmito skutočnosťami sa riadne vysporiadali nižšie súdy a dovolací súd ich vyhodnotil i v kontexte konania o návrat maloletého do Slovenskej republiky, ktoré začal otec maloletého tesne pred uplynutím jedného roka od podania návrhu na zmenu starostlivosti (viď rozsudok Mestského súdu v Brne...)“.</p> <p>Súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci pri skúmaní svojej právomoci v súlade s čl. 1 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 7 ods. 2 druhou vetou ústavy a § 2 zákona č. 97/1963</p>

Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov správne aplikovali ustanovenia nariadenia, ktoré má prednosť pred vnútroštátnou právnou úpravou.

Podľa odseku 12 nariadenia kritériá právomoci vo veciach rodičovských práv a povinností, upravené týmto nariadením sú tvorené tak, aby zodpovedali najlepšiemu záujmu dieťaťa, najmä kritériu blízkosti.

To znamená, že právomoc by mal mať v prvom rade členský štát obvyklého pobytu dieťaťa, s výnimkou určitých prípadov zmeny pobytu dieťaťa alebo v dôsledku dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností.

Podľa čl. 8 ods. 1 a 2 nariadenia majú súdy členského štátu právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania. Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

Podľa čl. 9 ods. 1 nariadenia keď sa dieťa oprávnené presťahuje z jedného členského štátu do iného členského štátu a nadobudne tam nový obvyklý pobyt, súdy členského štátu pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa si zachovávajú ako výnimku z článku 8 právomoc počas trojmesačného obdobia po presťahovaní vo veci zmeny rozsudku o práve styku, ktorý bol vydaný v tomto členskom štáte predtým, ako sa dieťa presťahovalo, ak nositeľ práva styku na základe rozsudku o práve styku má naďalej svoje obvyklý pobyt v členskom štáte pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa.

Podľa čl. 9 ods. 2 nariadenia sa odsek 1 neuplatňuje, ak sa nositeľ práva styku, ktorý je uvedený v odseku 1, podrobil právomoci súdov členského štátu nového obvyklého pobytu dieťaťa účasťou na konaní pred týmito súdmi bez toho, aby namietal ich právomoc.

Podľa čl. 10 nariadenia v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa si súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojím neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte a:

a) každá osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo, sa zmieril s premiestnením alebo zadržaním, alebo

b) dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok potom, ako sa osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo, dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa usadilo v novom prostredí a je splnená najmenej jedna z týchto podmienok...

Z uvedeného je zrejmé, že právomoc súdov členských štátov vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu je upravená čl. 8 nariadenia a okolnosťou podstatnou pre jej určenie je miesto obvyklého pobytu dieťaťa v danom členskom štáte v čase začatia konania s výhradou ustanovení čl. 9, 10 a 12 nariadenia, ktoré riešia zachovanie právomoci súdov členského štátu pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa v prípadoch oprávneného presťahovania, ako aj neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa.

Podstatným pre určenie právomoci súdu členského štátu vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu (vrátane konania vo veciach starostlivosti o maloletého), ktoré zmenilo pôvodné miesto svojho obvyklého pobytu, je nevyhnutne zodpovedanie otázky oprávnenosti presťahovania maloletého resp. jeho neoprávneného premiestnenia alebo zadržania, pretože až po zodpovedaní tejto otázky je možné určiť miesto obvyklého pobytu maloletého.

Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu je zrejmé, že tento súd potvrdil ako vecne správne uznesenie krajského súdu, ktorý pri skúmaní svojej právomoci aplikoval čl. 8 ods. 1 nariadenia a ako miesto obvyklého pobytu maloletého určil Českú republiku.

K záveru o určení miesta obvyklého pobytu maloletého pritom krajský súd dospel bez toho, aby v súlade s odsekom 2 článkom 8 preskúmal výhrady ustanovené v čl. 9, čl. 10 a čl. 12, t. j. bez preskúmania otázky oprávnenosti presťahovania maloletého, resp. neoprávnenosti jeho premiestnenia alebo zadržania.

Vo vzťahu k zodpovedaniu tejto otázky sa totiž ako v uznesení najvyššieho súdu, tak ani v uznesení krajského súdu a uznesení okresného súdu nenachádzajú žiadne relevantné skutkové zistenia.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že predmetnú vec posúdil i s prihliadnutím na konanie vedené na základe návrhu sťažovateľa o návrat maloletého do Slovenskej republiky a v tejto súvislosti poukázal na neprávoplatný rozsudok

	<p>Mestského súdu v Brne, ktorým rozhodol o zamietnutí žaloby sťažovateľa o navrátenie maloletého, ktorý však bol už v čase rozhodovania najvyššieho súdu zmenený na základe odvolania sťažovateľa rozsudkom Krajského súdu v Brne tak, že tento súd nariadil navrátenie maloletého do miesta jeho obvyklého bydliska v meste Bratislava, Slovenská republika.</p> <p>Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd pri rozhodovaní tejto veci nezohľadnil, že súdy zúčastnené na jej rozhodovaní záver o nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie prijali na základe nesprávnej aplikácie nariadenia a bez toho, aby v konaní pred nimi boli zistené a preukázané skutočnosti relevantné pre prijatie takéhoto záveru.</p> <p>Podľa uznesenia najvyššieho súdu právomoc prerokovať a rozhodnúť predmetnú vec patrí príslušnému českému súdu, a to napriek tomu, že rozsudkom krajského súdu ešte pred vydaním uznesenia najvyššieho súdu, bolo rozhodnuté o navrátení maloletého do miesta jeho obvyklého pobytu v Bratislave, z čoho vyplýva, že právomoc prerokovať a rozhodnúť veci týkajúce sa maloletého sťažovateľa patrí príslušnému slovenskému súdu.</p> <p>Najvyšší súd teda posúdil analogickú, resp. tú istú právnu otázku (otázku obvyklého pobytu maloletého, ktorá predstavuje rozhodujúcu skutočnosť pri určení príslušnosti súdu) podstatne odlišným spôsobom ako Krajský súd v Brne, a to bez toho, aby sa touto skutočnosťou v rámci odôvodnenia svojho uznesenia akýmkoľvek spôsobom zaoberal.</p> <p>V tejto súvislosti je potrebné taktiež prisvedčiť argumentácii sťažovateľa, podľa ktorej najvyšší súd ignoroval taktiež právne závery obsiahnuté v jeho uznesení, v ktorom sa tento súd vysporiadal s otázkou právomoci súdov vo veci týkajúcej sa tých istých účastníkov konania iným spôsobom, keď uviedol, že povinnosťou súdu pri posúdení otázky obvyklého pobytu na území určitého štátu je vysporiadať sa so všetkými relevantnými skutočnosťami konkrétneho prípadu a v prípade maloletého musí skúmať miesto jeho obvyklého pobytu s prihliadnutím na skutočnosť, kde sa má zdržovať na základe dohody rodičov alebo iných rozhodných skutočností, pričom dočasné či protiprávne opatrenia jedného z rodičov pri určení miesta obvyklého pobytu dieťaťa nemajú vplyv, resp. bez ďalšieho nič nemenia.</p> <p>Z ústavnoprávneho hľadiska vo veci sťažovateľa tak vznikol stav, v ktorom v dôsledku dvoch navzájom si kolidujúcich rozhodnutí je vážne narušená právna istota sťažovateľa týkajúca sa existencie súdu, ktorý by bol oprávnený rozhodnúť vo veci rodičovských práv a povinností k maloletému, resp. vo veci ním podaného návrhu, ktorý je určite neželateľný.</p> <p>Keďže odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu nemožno považovať za dostatočné po skutkovej ani po právnej stránke, pretože ním došlo k odňatiu možnosti sťažovateľa konať pred súdom, ústavný súd vyslovil, že najvyšší súd svojím uznesením porušil právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Sťažovateľ taktiež namietal porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 41 ods. 4 ústavy, v zmysle ktorého právnu ochranu požíva aj právo rodiča na starostlivosť o deti a ich výchovu.</p> <p>Štátu z uvedeného ustanovenia ústavy vyplýva povinnosť aktívne zabezpečiť opatrenia na efektívnu ochranu uvedeného základného práva v medziach čl. 51 ods. 1 ústavy, t. z. v medziach zákonov, ktoré toto právo vykonávajú.</p> <p>Uznesením najvyššieho súdu bola sťažovateľovi odňatá možnosť domáhať sa ochrany svojich rodičovských práv pred súdom.</p> <p>Ústavný súd preto dospel k záveru, že najvyšší súd tým, že sťažovateľovi neposkytol primeranú právnu ochranu v predmetnej veci, zasiahol aj do jeho základného práva vyplývajúceho z čl. 41 ods. 4 ústavy.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné práva sťažovateľa podľa čl. 41 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Zrušuje uznesenie najvyššieho súdu a vec vracia najvyššiemu súdu, aby v nej znovu konal a rozhodol.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

spisová značka	I. ÚS 169/2013
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	19. júna 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ (Chorvátska republika) namietal porušenie jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na urýchléné rozhodnutie o zákonnosti pozbavenia slobody podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 26. apríla 2012.</p> <p>Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre podozrenie zo spáchania obzvlášť závažného zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 188 ods. 1,2 písm. a) a c) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona s použitím § 138 písm. a) Trestného zákona.</p> <p>Sťažovateľ bol v čase prijatia sťažnosti stíhaný väzobne z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku (tzv. úteková väzba) a väzba začala plynúť 26. novembra 2009.</p> <p>Sťažovateľ opakovane podával bezúspešne žiadosti o prepustenie z väzby, bolo rozhodované o predĺžení lehoty väzby a v čase podania sťažnosti ústavnému súdu vec bola v štádiu konania pred okresným súdom.</p> <p>Dňa 26. apríla 2012 podal sťažovateľ na hlavnom pojednávaní okresného súdu žiadosť o prepustenie z väzby, ktorá bola v tento deň uznesením zamietnutá a súčasne bola zamietnutá aj žiadosť o nahradenie väzby písomným sľubom.</p> <p>Sťažovateľ priamo na hlavnom pojednávaní zahlásil proti uzneseniu sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil 29. apríla 2012. Okresný súd predložil spisový materiál krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti až 20. júna 2012, teda takmer 2 mesiace po podaní sťažnosti.</p> <p>O sťažnosti rozhodol na neverejnom zasadnutí 26. júna 2012 krajský súd tak, že ju ako nedôvodnú zamietol.</p> <p>Podstatou sťažnosti v rozsahu, v akom bola prijatá na ďalšie konanie, je tvrdenie sťažovateľa, že okresný súd nepostupoval pri rozhodovaní o jeho väzbe urýchlene, keď jeho sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby zahlásenú 26. apríla 2012 a písomne odôvodnenú 29. apríla 2012 predložil na rozhodnutie sťažnostnému súdu až 20. júna 2012.</p> <p>Táto doba zodpovedajúca takmer dvom mesiacom podľa názoru sťažovateľa nezodpovedá požiadavkám, ktoré vo vzťahu k rýchlosti rozhodovania o väzbe obsahujú ústava a dohovor.</p> <p>Sťažovateľ bol uznesením okresného súdu z 9. apríla 2013 prepustený z väzby, ktorá bola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka.</p>
ratio decidendi	<p>V prípade sťažovateľa je potrebné zvýrazniť, že v čase podania predmetnej žiadosti o prepustenie z väzby bol vo väzbe držaný už dva roky a takmer 5 mesiacov, pričom súd o jeho žiadosti rozhodol v deň jej podania priamo na hlavnom pojednávaní.</p> <p>Následne bolo predmetné uznesenie písomne vyhotovené (v priebehu asi jedného týždňa) a expedované prokurátorovi, obžalovanému a jeho obhajcovi (v priebehu ďalších približne dvoch týždňov).</p> <p>Aj keď doručovanie predmetného uznesenia trvalo dlhšie, ako býva zvykom (a to bez relevantnej príčiny na strane sťažovateľa, ktorý bol vo väzbe či obhajcu, ktorý si uznesenie prevzal ihneď), až po tento moment vyhodnotil ústavný súd rozhodovanie a následný postup okresného súdu stále ako ústavne konformný.</p> <p>Postup okresného súdu bol v zrejmom rozpore s požiadavkou na prednostné a urýchléné rozhodovanie o žiadosti o prepustenie z väzby.</p> <p>Úloha okresného súdu pri rozhodovaní v sťažovateľovej veci totiž nebola splnená vyhlásením uznesenia, jeho písomným vyhotovením a ani následným dorúčením stranám trestného konania. Vzhľadom na podanú sťažnosť, o ktorej mal okresný súd vedomosť už v deň vyhlásenia napadnutého uznesenia (26. apríla 2012) a ktorá bola písomne odôvodnená 29. apríla 2012, bolo povinnosťou okresného súdu urýchléné vec predložiť</p>

	<p>na rozhodnutie o sťažnosti sťažnostnému (krajskému) súdu.</p> <p>Okresný súd však túto povinnosť (ktorej korelujú práva obžalovaného podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru) nesplnil, a namiesto toho, aby urýchlene predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu, rozhodoval o tmočnom a svedočnom, ktoré z hľadiska požiadavky na prednostné a urýchlené rozhodovanie väzobných vecí nemožno prioritizovať pred rozhodnutím o žiadosti o prepustenie z väzby a pred rozhodnutím o sťažnosti proti takémuto rozhodnutiu.</p> <p>Okresný súd predložil spis sťažnostnému súdu až 20. júna 2012, čo je in concreto ústavne neprijateľné a neospravedlňiteľné, pretože toto obdobie trvajúce viac ako jeden mesiac, počas ktorého spis obsahujúci napadnuté uznesenie, doručenky od strán a sťažnosť obžalovaného „ležali“ na okresnom súde, nemožno považovať za primerané.</p> <p>Okrem dosiaľ uvedeného pomalým postupom okresného súdu bol sťažovateľ zbavený aj možnosti opakovať svoju žiadosť o prepustenie z väzby v periodických lehotách vyplývajúcich zo zákona, lebo táto možnosť je viazaná na právoplatné rozhodnutie o predchádzajúcej žiadosti.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti pozbavenia slobody podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 26. apríla 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 29/2011 porušené bolo.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi pri z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 400 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: III. ÚS 7/00, I. ÚS 34/04, II. ÚS 55/98, I. ÚS 224/03 ESEP: Sanchez-Reisse c. Švajčiarsko z 21. októbra 1986

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	I. ÚS 28/2013
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	29. mája 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o návrhu na výkon rozhodnutia stretávania sa otca s maloletým dieťaťom, ktoré začalo v roku 2011.
ratio decidendi	<p>Základnou povinnosťou súdu a sudcu je aj v exekučnom konaní (v rozsahu zákonných oprávnení a povinností súdu, pozn.) zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.</p> <p>Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná.</p> <p>Podľa § 272 ods. 1 písm. a) OSP súd je oprávnený nariadiť výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí na základe vykonateľného rozhodnutia súdu. Ďalej podľa § 272 ods. 3 OSP pred nariadením výkonu rozhodnutia súd písomne vyzve povinného, ktorý sa odmieta podrobiť rozhodnutiu, aby sa rozhodnutiu podrobil. V tejto výzve upozorní tiež na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí.</p> <p>Ak sa javí, že účel výzvy možno lepšie dosiahnuť pojednávaním, sudca je oprávnený nariadiť pojednávanie a môže naň predvolať povinného, oprávneného, maloleté dieťa, zástupcu príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zástupcu príslušného orgánu obce. Súd je oprávnený výzvu podľa odseku 3 uskutočniť bezprostredne pred nariadením výkonu rozhodnutia.</p>

	<p>Podľa § 272 ods. 5 OSP súd je oprávnený pred nariadením výkonu rozhodnutia požiadať príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, prípadne príslušný orgán obce o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu a o poskytnutie súčinnosti pri preverení týchto dôvodov.</p> <p>Ak výzva súdu podľa § 272 ods. 3 OSP zostane bezvýsledná, potom je súd oprávnený podľa § 273 ods. 1 OSP uložiť povinnému, ktorý neplní dobrovoľne rozhodnutie, pokutu vo výške 200 €. Pokutu možno uložiť aj opakovane.</p> <p>Ďalšia možnosť súdu ako donútiť povinného k plneniu uloženej povinnosti je oprávnenie podľa § 273 ods. 2 OSP vyzvať príslušný štátny orgán, aby a) zastavil výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu, b) zastavil výplatu prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu.</p> <p>1. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania je rozhodovanie súdu o zabezpečenie realizácie právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia o výchove maloletého dieťaťa (styk otca s mal. dieťaťom), a to z dôvodu, že povinná odmieta plniť súdom stanovenú povinnosť. Ide teda o existenčnú vec, o agendu starostlivosti súdu o maloletých, kde sa predpokladá osobitná pozornosť venovaná efektívnemu a rýchlemu postupu súdu.</p> <p>V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že posudzované konanie sa formálne začalo 10. októbra 2011, teda pred viac ako jeden a pol rokom, vykonali sa v sa v ňom administratívne úkony a k dnešnému dňu nebol nariadený výkon rozhodnutia.</p> <p>V tejto súvislosti nemohol ústavný súd prehliadnuť, že sťažovateľ už v minulosti (20. mája 2009) podal podobný návrh, v rámci ktorého v exekučnom konaní rovnako neboli exekučným súdom realizované účinné kroky na nápravu kritizovaného stavu (umožnenie styku otca s mal. dieťaťom), pričom tento návrh bol v roku 2012 okresným súdom zamietnutý z formálneho dôvodu (zmeny podkladového súdneho rozhodnutia).</p> <p>Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že nosnými dôvodmi podanej sťažnosti bolo rozhodovanie okresného súdu o návrhu na výkon rozhodnutia sťažovateľa stretávať sa s maloletou dcérou v stanovený čas (každý párnny utorok v čase od 9.00 h do 10.00 h), teda po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného (exekučného) súdnictva.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd pri preskúmaní spisu nezistil zásadné okolnosti, na základe ktorých by sťažovateľ prispel k celkovej dĺžke prebiehajúceho exekučného konania.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom konajúceho okresného súdu v predmetnej veci. Sťažovateľ v sťažnosti nekonkretizoval obdobia, počas ktorých malo dôjsť k zbytočným priesťahom v napadnutom konaní, ale poukázal na celkovú dĺžku konania formálne od 10. októbra 2011, v skutočnosti však od 20. mája 2009 (pozri bod 14 in fine).</p> <p>Úkony okresného súdu v období od 10. októbra 2011, keď mu bol doručený návrh sťažovateľa na výkon rozhodnutia, sú poznačené nečinnosťou, neefektívnosťou a nekoncentrovanosťou. Okresný súd od 21. októbra 2011 do 9. decembra 2011 a od 1. marca 2012 až do 19. apríla 2012, ďalej od 27. apríla 2012 do 18. júna 2012 a od 28. augusta 2012 do 7. decembra 2012 v trvaní viac ako 8 a pol mesiaca bol absolútne nečinný a nevykonával žiaden procesný úkon vo veci.</p> <p>Ústavný súd nevyhovел v súlade s čl. 127 ods. 2 a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde tej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadost'učinenie nad ústavným súdom priznanú sumu 900 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu v namietanom konaní prikazuje konať vo veci bez zbytočných priesťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 900 €.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e.</u></p>
použité odkazy na relevantnú	Ústavný súd: II. ÚS 2/01

judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
---	--

spisová značka	I. ÚS 93/2013
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	29. mája 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, ktoré začalo v roku 2003.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o zaplatenie peňažnej čiastky s príslušenstvom.</p> <p>Konanie sa začalo 28. januára 2003 a doteraz nebolo na súde prvého stupňa ani raz meritórne rozhodnuté. V čase rozhodovania ústavného súdu konanie vedené na okresnom súde v predmetnej veci trvá desať rokov.</p> <p>Konania tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktorá je dostatočne poznaná (judikatúra, rozbery), preto vec nemožno posúdiť ako právne zložitú.</p> <p>Vzhľadom na vyšší počet účastníkov konania na strane žalobcov možno napadnuté konanie považovať po skutkovej stránke za zložitejšie. Samotnú skutkovú zložitost' však nemožno dávať do súvislosti s pretrvávajúcou neefektívnou činnosťou okresného súdu.</p> <p>2. Ústavný súd pri preskúmaní spisu nezistil okolnosť, ktorou sťažovatelia prispeli k zbytočným prietáhom v konaní.</p> <p>3. Vychádzajúc z predloženej sťažnosti a z pripojených dokumentov, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd konštatuje predovšetkým neefektívne správanie okresného súdu, ktoré v spojitosti s celkovou dĺžkou súdneho konania (10 rokov) a už konštatovanými prietáhmi ústavným súdom (nález sp. zn. IV. ÚS 145/2009 z 9. júla 2009) mali za následok zistenie ďalších prietáhov (od augusta 2009), pretože okresný súd nevykonával úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia nachádzali.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Sťažovateľom priznáva finančné zadosťučinenie v sume 900 €, ktoré im je okresný súd povinný zaplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd: II. ÚS 83/2012, IV. ÚS 145/2009

spisová značka	I. ÚS 178/2013
sudca spravodajca	Milan Ealík
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	29. mája 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie namietaného porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

	republiky postupom krajského súdu v odvolacom konaní, ktoré začalo v roku 2011.
ratio decidendi	<p>1. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov začalo 19. apríla 1996 a vec sa od 1. júna 2011 nachádza na krajskom súde v nerozhodnutom stave aj napriek tomu, že ústavný súd nálezom z 11. decembra 2007 sp. zn. III. ÚS 180/07 konštatoval porušenie základného práva garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy pre sťažovateľa.</p> <p>3. Vzhľadom na celkovú dĺžku konania (17 rokov) je ústavný súd toho názoru, že krajský súd v prerokovávanej veci zjavne prekročil dané medze konať bez zbytočných prietahov a skončiť ju v primeranej dobe v zmysle uvedeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorého porušenie sťažovateľ namietal.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom krajského súdu porušené bolo.</u></p> <p><u>Krajskému súde prikazuje konať bez zbytočných prietahov.</u> <u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	Ústavný súd: III. ÚS 180/07

spisová značka	I. ÚS 201/2013
sudca spravodajca	Milan Lalík
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	29. mája 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o náhradu škody, ktoré začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>1. Zo sťažnosti, z jej príloh a z vyjadrenia účastníkov konania i predloženého spisu okresného súdu vyplýva, že predmetná vec o náhradu škody nie je ani po takmer šiestich rokoch právoplatne ukončená, v dôsledku čoho si sťažovateľ nemohol vyriešiť svoje bývanie po návrate z USA, resp. ako vlastník nehnuteľnosti s bytovými jednotkami pre nedoriešené nájomné vzťahy z nich nemohol profitovať pri prenájme za komerčné ceny.</p> <p>2. Sťažovateľ je v konaní na okresnom súde od začiatku právne zastúpený. Počas konania došlo k opakovanej zmene právneho zástupcu sťažovateľa, táto skutočnosť však na priebeh konania nemala zásadný vplyv a ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktorými by sťažovateľ prispel ku vzniku prietahov v posudzovanom konaní.</p> <p>3. Zo spisu okresného súdu bolo zistené, že konanie na okresnom súde (spolu s konaním vedeným pôvodne na Okresnom súde T.) trvá už viac ako šesť rokov a jeho dĺžku možno považovať za neprimeranú.</p> <p>Konanie ako celok je poznamenané tak nečinnosťou, ako aj neefektívnosťou. Okresný súd za obdobie takmer piatich rokov nevykonal vo veci žiadny úkon, prietahy v konaní nastali aj po podaní sťažnosti ústavnému súde neboli vykonané žiadne úkony.</p> <p>V predmetnej veci došlo k zmene konajúceho súdu i opakovanej zmene zákonného sudcu. Ústavný súd poznamenáva, že zmena konajúceho súdu v dôsledku uplatnenia organizačných zmien podľa zákona, príp. zmena zákonného sudcu nesmie byť účastníkovi konania na ujmu.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súde prikazuje v označenej veci konať bez zbytočných prietahov.</u> <u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €.</u></p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***
--	-----

spisová značka	I. ÚS 202/2013
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	5. júna 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o určenie hranice medzi susednými pozemkami, na vydanie časti pozemku neoprávnene zabraného, náhradu škody a odstránenie plotu žalovanými, ktoré začalo v roku 1988.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom posudzovaného konania vedeného okresným súdom je konanie o určenie hranice medzi susednými pozemkami, ktoré tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Veci však možno priznať určitú zložitost', a to z dôvodu, že v konaní je potrebné na odborné posúdenie veci vypracovanie znaleckého posudku.</p> <p>Dĺžka doterajšieho konania mala za dôsledok aj zmeny v účastníkoch konania vyvolané úmrtím pôvodnej navrhovateľky a žalovanej, ako aj prístupím nového vlastníka pozemku do konania.</p> <p>2. Ústavný súd v posudzovanom konaní vedenom okresným súdom nezistil žiadne zásadné okolnosti, ktorými by sťažovateľ, ktorý sa stal účastníkom konania v roku 2009 (resp. jeho právna predchodkyňa), mohli prispieť ku vzniku prieťahov v posudzovanom konaní.</p> <p>3. Dĺžku konania vo veci vedenej na okresnom súde, ktorá predstavuje takmer 25 rokov, je potrebné považovať za neakceptovateľnú a neudržateľnú.</p> <p>Konanie ako celok je poznamenané prieťahmi a neefektívnou činnosťou súdu pri zabezpečovaní znaleckého, resp. kontrolného znaleckého posudku, nesprávnym posúdením príslušnosti okresného úradu na konanie, ako aj neodôvodneným zastavením časti konania. Prieťahy v konaní priznal vo svojom vyjadrení aj okresný súd.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje v označenej veci konať bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 183/2013
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	19. júna 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v trestnom konaní, ktoré začalo v roku 2005.
ratio decidendi	1. Konanie na okresnom súde začalo podaním obžaloby doručenej 26. augusta 2005. Vzhľadom na skutočnosť, že vec sa už 8 rokov nachádza na okresnom súde bez

	<p>meritórneho rozhodnutia, ústavný súd nepovažoval za potrebné uviesť celú chronológiu konania na okresnom súde, iba poukázať na obdobie dlhodobej bezdôvodnej nečinnosti, ktorá sa v postupe okresného súdu vyskytla, a tiež na nesústredenú činnosť okresného súdu, ktorá tiež viedla k zbytočným prietiahom v konaní.</p> <p>3. Z ústavnoprávneho hľadiska treba napokon zdôrazniť, že vzhľadom na okolnosti daného prípadu je neakceptovateľné, aby sa v trestnej veci uskutočnilo na súde prvého stupňa za takmer 8 rokov iba jedno hlavné pojednávanie.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené bolo.</u> <u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 500 €.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	<p>Ústavný súd: II. ÚS 41/98, II. ÚS 20/02, III. ÚS 99/02 ESLP: Wemhoff v. Nemecko z 27. júna 1968 König v. Nemecko z 28. júna 1978</p>

spisová značka	I. ÚS 214/2013
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	19. júna 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, ktoré začalo v roku 2001.</p>
ratio decidendi	<p>1. Predmetom posudzovaného konania je žaloba o plnenie z titulu neuhradenia pohľadávky za vykonanie diela na základe ústne uzatvorenej zmluvy o dielo.</p> <p>Z obsahu súdneho spisu, z vyjadrení sťažovateľa a okresného súdu a z nimi predložených na vec sa vzťahujúcich listín ústavný súd zistil, že v predmetnej veci ide o spor zložitý predovšetkým po skutkovej stránke, pretože ustálenie skutkového stavu v tejto veci vyžaduje vykonanie rozsiahleho dokazovania – zaobstaranie potrebných listinných dôkazov, vypočutie viacerých svedkov, ako aj vykonanie znaleckého dokazovania.</p> <p>S ohľadom na uvedené ústavný súd prisvedčil argumentácii okresného súdu, že celkovú dĺžku tohto konania ovplyvnila aj právna a skutková zložitost' tejto veci, ktorou však nemožno ospravedlniť obdobia nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria – správania sťažovateľa v predmetnom konaní – ústavný súd zistil, že sťažovateľ v predmetnom konaní aktívne využíval svoje procesné práva.</p> <p>Možno teda konštatovať, že v dôsledku uplatnenia týchto práv sťažovateľom v preskúvanom konaní došlo k predĺženiu konania v predmetnej veci na okresnom súde, čo však v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu nemožno započítať na jeho ťarchu.</p> <p>V správaní sťažovateľa neboli zistené žiadne nedostatky, ktorých dôsledkom by pri efektívnom postupe okresného súdu v konaní mohlo byť podstatné spomalenie postupu konania v predmetnej veci. Na tieto skutočnosti ústavný súd pri svojom rozhodovaní v tejto veci prihliadol.</p> <p>3. Ústavný súd zistil, že predmetné konanie bolo poznačené viacerými obdobiami nečinnosti.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že konanie, ktoré je predmetom posúdenia, trvá už 12 rokov, a z uvedeného obdobia konanie o odvolaní žalobcu proti rozsudku z 25. júna 2009, počas ktorého okresný súd v predmetnej veci oprávnené nekonal, pritom trvalo len 8 mesiacov.</p> <p>Vzhľadom na uvedené obdobia nečinnosti, ako aj neefektívnu činnosť okresného súdu nemožno dobu predmetného konania vedeného na okresnom súde považovať</p>

	<p>za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani vo vzťahu k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadostučinenie v sume 2 000 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd: III. ÚS 192/02, III. ÚS 82/05

spisová značka	I. ÚS 207/2013
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	5. júna 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v pracovnoprávnom spore. Namietané konanie začalo v roku 2009.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o určení neplatnosti výpovede z pracovného pomeru sťažovateľky.</p> <p>Zo skutočností uvedených sťažovateľkou a okresným súdom a ani z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o skutkovej alebo právnej zložitosti veci.</p> <p>Ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Navyše, vzhľadom na povahu sporu (pracovnoprávny spor) je potrebné k rozhodovaniu v tejto veci pristupovať s osobitnou starostlivosťou.</p> <p>2. Ústavný súd pri preskúmaní predloženého súdneho spisu však súčasne zistil niekoľko skutočností, ktoré spôsobili predĺženie namietaného konania a ktoré možno pripísať na ťarchu sťažovateľky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojednávanie nariadené na 30. marec 2011 bolo odročené z dôvodu doručeného faxového oznámenia sťažovateľky o prebiehajúcom mimosúdnom rokovaní so žalovanou, čo bolo vyvrátené podaním žalovanej zo 6. apríla 2011. - z celkového počtu pätnástich okresným súdom uskutočnených pojednávaní v danej veci sa sťažovateľka nezúčastnila desiatich, pričom v štyroch prípadoch jej okresný súd nevedel doručiť zásielku na ňou uvedenú adresu pre doručovanie pošty. Až na pojednávaní konanom 25. októbra 2012 sťažovateľka požiadala o doručovanie zásielok na adresu svojho bydliska. <p>3. O nesústredenom a neefektívnom postupe okresného súdu svedčí dvojnásobné zrušenie jeho rozhodnutí v odvolacom konaní.</p> <p>Súčasne procesný postup okresného súdu pri vykonávaní dokazovania bol odvolacím súdom vyhodnotený ako taký, ktorým mohla byť odňatá možnosť konať pred súdom.</p> <p>Ústavný súd hodnotí postup okresného súdu v označenom konaní ako taký, ktorému chýbala efektívnosť a účelnosť úkonov a ktorý v konečnom dôsledku nesmeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky a prispel k celkovej dĺžke namietaného konania.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené bolo.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***
--	-----

Spracoval: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.